

Віхляєв Олексій Костянтинович,

науковий співробітник, судовий експерт, спеціаліст с Фінансів, магістр з Інтелектуальної власності, Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, буд. 26, оф. 501, 067-271-71-61, e-mail: info@intellect.org.ua, <https://orcid.org/0000-0002-1632-9164>

Германюк Ірина Володимирівна,

науковий співробітник, судовий експерт, спеціаліст с Фінансів, Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, буд. 26, оф. 501, 099-550-17-87, e-mail: info@intellect.org.ua, <https://orcid.org/0000-0002-7401-9359>

БАЗОВІ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗРАХУНКУ ПАТЕНТНИХ ЗБИТКІВ

Анотація. В світовій практиці суди нерідко визнають дуже значні винагороди, для компенсації патентних порушень. Оскільки продукти стають все більш складними з використанням декількох запатентованих технологій, проблема визначення та розподілу шкоди інтелектуальної власності залишається предметом інтересу.

Теоретично, визначаючи патентні збитки існує прагнення компенсувати сторонам тільки вартість запатентованих функцій, а не повний продукт. Мета суду переважно спрямована на встановлення винагороди, яка фактично компенсує порушення уникаючи помилкові показники.

Наприклад, якщо суд розглядає текстовий редактор лише в частині патенту на перевірку правопису, збиток встановлюється тільки в частині перевірки правопису, а не за всі функції текстового редактора. Але встановлення ціни конкретно за цю функцію, є складним завданням.

Таким чином, судові експерти часто залучаються до суду для надання допомоги в оцінці таких особливостей. Залучені експерти використовують складні емпіричні методи, щоб встановити оцінку збитку.

Проблема полягає у тому, що в існуючих методах виявляють помилки.

Історично Сполучені Штати займали центральне місце в міжнародній патентній діяльності. Однією з основних причин цього є той факт, що в США діє більшість діючих патентів. Згідно даних Всесвітнього центру даних з інтелектуальної власності, число діючих патентів США набагато більше, ніж, наприклад, в Німеччині або Китаї. Хоча кількість патентів в Китаї зростає та стрімко наближається до рівня США.

Сполучені Штати також є більш привабливим місцем для судових розглядів, коли клієнт (власник патенту) прагне максимізувати рішення про розмір збитку через суд.

У період з 2012 по 2016 рік середній розмір компенсації за шкоду, яка була передана в суд, становив 8,9 мільйона доларів, що набагато більше, ніж середній розмір компенсації в Китаї (5000 доларів), але менше ніж зафіксований в Китаї максимум. Крім того, в Сполучених Штатах суд може присудити потрійний збиток в разі умис-

ного порушення на додаток до гонорару адвоката. На відміну від цього, штрафні збитки відсутні в Німеччині або Китаї, що відомо з [1].

Судові справи по патентах в США фінансово значно дорожчі, але і більш детально розглядаються, ніж судові справи по патентах в Німеччині. У свою чергу, судові витрати в Німеччині є більш дорогим і тривалим, ніж судовий розгляд по патентах в Китаї.

29.10.2019р. в Окрузі Делавер (США) ухвалено рішення у справі Evolved Wireless, LLC проти Apple Inc, щодо використання в розрахунку збитку майбутніх продажів при розрахунку поточних збитків. У постанові про відхилення клопотання про виключення експерта по збитку суд написав, що розглянута модель шкоди, в якій використовувалася структура одноразового платежу, була неприйнятною просто тому, що вона враховувала майбутні продажі запатентованих продуктів, тобто тих які могли не мати порушень. Суд встановив, що будь-які вагомні недоліки методології експертизи та її достовірності не прийнятні, що відомо з [2].

Ключові слова: патент, збитки, упущена вигода, інтелектуальна власність.

Vikhlyaev Alexey Konstantinovich,

researcher, forensic expert, specialist with Finance, master of Intellectual Property, Research Center for Forensic Examination on Intellectual Property of the Ministry of Justice of Ukraine, 01133, Kyiv, Lesi Boulevard Ukrainian 26, of. 501, 067-235-1987, e-mail: info@intellect.org.ua, <https://orcid.org/0000-0002-1632-9164>

Germanyuk Irina Volodimirivna,

researcher, forensic expert, specialist with Finance, Research Center for Forensic Examination on Intellectual Property of the Ministry of Justice of Ukraine, 01133, Kyiv, Lesi Boulevard Ukrainian 26, of. 501, 067-235-1987, e-mail: info@intellect.org.ua, <https://orcid.org/0000-0002-7401-9359>

BASIC ECONOMIC AND LEGAL ASPECTS OF PATENT DAMAGE CALCULATIONS

Abstract. In the leading international practice, courts are imposing astronomically inflated awards that overcompensate companies for the infringement or deceptive practices. Patent products are becoming more complex. Multiple patent technologies are applied. The problem of calculating and sharing the damage to intellectual property will remain of interest.

Damage awards seek to compensate plaintiffs for only the specific value of a patented (falsely advertised) feature of a product that is otherwise made up of many other features.

For example, if a litigant infringes on the patented spell check of text editor, damages are awarded only for the value of spell check, not the full value of text editor. Measuring this specific value, however, is a difficult task.

As such, forensic experts are often called into court to assist a jury or a judge in the process of valuing these features. These experts employ sophisticated empirical methodologies to come up with their valuations.

The problem is the method is consistently being misapplied.

The United States has historically occupied centre stage in international patent litigation activity. One major reason for this is the fact that the United States is home to the majority of patents in force [1].

The United States is also an obvious location for litigation when a client seeks to maximise litigation damages. From 2012 to 2016 the median damages award in cases that went to trial was \$8.9 million – far greater than the median damages award in China of less than \$5,000, but less than the recent maximum. Moreover, in the United States, a court can award triple damages if there is wilful infringement, in addition to attorney fees. By contrast, punitive damages are not available in Germany or China.

October 29, 2019 the District of Delaware ruled in *Evolved Wireless, LLC v. Apple Inc.*, No. 15-00542 (“Evolved Wireless”) on the use of future sales in calculating lump-sum damages. In an order denying a motion to exclude a damages expert, the court wrote that the damages model in question, which used a lump sum payment structure, was not inadmissible simply because it accounted for future sales of potentially non-accused products. The court determined that any flaws in the expert’s methodology go to the weight and credibility of the witness’ testimony-not admissibility.

Key words: patent, damages, lost profits, Intellectual Property.

Постановка проблеми. Продукти інтелектуальної власності стають все більш складними з використанням декількох запатентованих технологій, проблема визначення та розподілу шкоди інтелектуальної власності залишається актуальною, що відомо з [3].

Теоретично, визначаючи патентні збитки існує прагнення компенсувати сторонам тільки вартість запатентованих функцій, а не повний продукт.

Мета суду переважно спрямована на встановлення винагороди, яка фактично компенсує порушення унікаючи помилкові показники.

Світова судова практика накопила значний досвід щодо проблем визначення компенсації в патентних порушеннях, які стають перед судовими експертами в Україні. Наприклад якщо при використанні технології, яка включає в себе кілька патентів, виникає втрачений прибуток або збиток. В світовій практиці суди вимагають, щоб експерти розподілили втрачену вигоду та збитки окремо по кожному патенту, що містяться в такій техноло-

гії. Це викликано тим, що досить часто кілька патентів, включених в ліцензійну угоду, використовуються в якості основи для відшкодування збитків.

Окрім зазначеного, в світовій практиці для визначення винагороди, що компенсує патентні порушення, отримали розповсюдження статистичні методи на основі маркетингового обстеження, які прагнули оцінити наскільки споживачі цінують індивідуальні особливості продукту, першочергово враховуючи його ринкові переваги. Але поступово отримало поширення зловживання навіть цим методом, при розрахунку збитків в суді. В наслідок чого метод привів до надмірного розміру встановлених збитків.

Проблема в тому, що суди – при використанні зазначеної методології, помилково враховували запатентовані (завищені маркетингові якості продукту) функції і дизайн, нехтуючи іншими ключовими незапатентованими функціями.

Таким чином створюється помилкове враження, що продукти складаються виключно з запатентованих

елементів, а отже завищується цінність складових частин продукту.

Аналіз дослідження і публікацій. Оскільки продукти стають все більш складними з використанням декількох запатентованих технологій, проблема визначення та розподілу шкоди інтелектуальної власності залишається предметом інтересу.

В світовій практиці Сполучені Штати, мають найбільший досвід поглибленого розгляду питань патентних порушень. В напрямку судової експертизи, із встановлення розміру патентних збитків, налічуються багаточисельні судові спори, в тому числі:

- Asetek Danmark проти CMI USA Inc., Federal Circuit. (Fed. Cir. 2017), 03.04.2017;

- Asia Vital Components Co. проти Asetek Danmark, Federal Circuit (Fed. Cir. 2016) 08.09.2016;

- Depuy Spine, INC., Plaintiff-Cross Appellant, Biedermann Motech GmbH, Plaintiff-Cross Appellant, проти Medtronic Sofamor Danek, Inc., Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Defendants-Appellants., Federal Circuit., 01.06.2009.;

- Evolved Wireless, LLC проти Apple, Inc United States District Court For The District Of Delaware, 21.02.2019, Civil Action;

- Ericsson, INC., проти Harris Corporation Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Intersil Corporation, Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Harris Canada, Inc., Counterclaimant United States Court of Appeals, Federal Circuit. 09.12.2003;

- Funai Electric Company, LTD проти Daewoo Electronics Corporation, Daewoo Electronics America, Inc., Defendants-Appellants, Daewoo Electronics Company, Ltd., Daewoo Electronics Corporation of America, Inc., Daewoo Electric Motor Industries, Ltd., United

States Court of Appeals, Federal Circuit, 01.09.2010;

- Genband US LLC проти Metaswitch Networks Corp. United States Court of Appeals for the Federal Circuit, 10.07.2017;

- Mentor Graphics Corp. проти Eve-USA, Inc., 16.03.2017;

- Proveris Scientific Corporation, Plaintiff-Cross-Appellant, проти Innovasystems, Inc., Defendant-Appellant., United States Court of Appeals, Federal Circuit. 13.01.2014.;

- Samsung Electronics co., Ltd., проти Apple Inc., Supreme Court of United States, 06.12.2016;

- Prism Technologies Llc, Plaintiff-Cross-Appellant проти Sprint Spectrum L.P., Dba Sprint Pcs, United States Court of Appeals, Federal Circuit, Decided: 06.03.2017;

- Warsaw Orthopedic, INC., Plaintiff/Counterclaim Defendant-Appellant Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Counterclaim Defendant-Appellant Medtronic Puerto Rico Operations Co., Medtronic Sofamor Danek Deggendorf, GMBH, Counterclaim Defendants проти NuVASIVE, INC., Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 02.03.2015

Метою статті – розкриття змісту окремих економіко-правових аспектів, термінологічних понять, що стосуються розрахунку патентних збитків, на прикладі передового світового досвіду США.

Виклад основного матеріалу. Історично Сполучені Штати займали центральне місце в міжнародній патентній діяльності. Однією з основних причин цього є той факт, що в США діє більшість діючих патентів. Згідно даних Всесвітнього центру даних з інтелектуальної власності, число діючих патентів США набагато більше, ніж, наприклад, в Німеччині або Китаї. Хоча

кількість патентів в Китаї зростає та стрімко наближається до рівня США.

Сполучені Штати також є більш привабливим місцем для судових розглядів, коли клієнт (власник патенту) прагне максимізувати рішення про розмір збитку через суд.

У період з 2012 по 2016 рік середній розмір компенсації за шкоду, яка була передана в суд, становив 8,9 мільйона доларів, що набагато більше, ніж середній розмір компенсації в Китаї (5000 доларів), але менше ніж зафіксований в Китаї максимум. Крім того, в Сполучених Штатах суд може присудити потрійний збиток в разі умисного порушення на додаток до гонорару адвоката. На відміну від цього, штрафні збитки відсутні в Німеччині або Китаї, що відомо з [1].

Судові справи по патентах в США фінансово значно дорожчі, але і більш детально розглядаються, ніж судові справи по патентах в Німеччині. У свою чергу, судові витрати в Німеччині є більш дорогим і тривалим, ніж судовий розгляд по патентах в Китаї. Таким чином відшкодування шкоди позивачу відповідає сумі судових витрат. Середня сума збитку для Сполучених Штатів (близько 8,9 мільйонів доларів США), що значно більше, ніж в Китаї (близько 5000 доларів). Порівняння доходів і витрат в патентних спорах зазначено в Таблиці 1.

Таблиця 1.

Доходи та витрати в патентних спорах

	Сполучені Штати	Німеччина	Китай
Судові витрати	від 3 до 4 млн.дол.	від 100 000 до 500 000 дол.	від 50 000 до 100 000 дол.
Відшкодування збитків	Середня сума 8,9 млн. дол. Найбільша винагорода: 2,5 млрд. дол.	Найбільша винагорода: 2,7млн. дол.	Середня сума: 5000 дол.США; Максимальна сума: в 50 міл.дол. США

Сполучені Штати, маючи найбільший досвід поглибленого розгляду питань патентних порушень, продовжують встановлювати неприйнятні аргументи в судових експертизах, щодо встановлення розміру патентних збитків.

29.10.2019р. в Окрузі Делавер (США) ухвалено рішення у справі Evolved Wireless, LLC проти Apple Inc, щодо використання в розрахунку збитку майбутніх продажів при розрахунку поточних збитків. У постанові про відхилення клопотання про виключення експерта по збитку суд написав, що розглянута модель шкоди, в якій використовувалася структура одноразового платежу, була непринятною просто тому, що вона враховувала майбутні продажі запатентованих продуктів, тобто тих які могли

не мати порушень. Суд встановив, що будь-які вагомні недоліки методології експертизи та її достовірності не прийнятні, що відомо з [2].

У Evolved Wireless, Evolved Wireless, LLC («Evolved») подала патентний позов про порушення патенту, який стосується систем бездротового зв'язку Long-Term Evolution («LTE»). Ці патенти необхідні для стандарту бездротового зв'язку LTE. Apple виступив проти експертизи по встановленню збитків Evolved, через те, що в експертному методичному підході розрахована за-

гальна сума відшкодування збитків. Згідно з попередніми даними, в експертизі розглядалося використання методології експертизи щодо минулих продажів Apple для прогнозування майбутніх продажів оспорюваних програмних продуктів.

Представники Apple звернули увагу, що загальна сума виплати ліцензійних відрахувань враховує майбутні продажі по оспорюваним продуктам. Так як в експертному розрахунку передбачалося, що продажі оспорюваного програмного продукту триватимуть до 2026 року. Apple також стверджувала, що аналіз не враховує звичайну ділову практику Apple щодо поетапної відмови від старих продуктів, оскільки випущені нові версії програмних продуктів.

Представники Apple звернули увагу на помилку в експертизі в тому, що не повинна розглядатися загальна сума винагороди роялті від майбутніх продажів, в наступні після судового процесу дати. Для розрахунку загальної сума винагороди це було б необґрунтовано, навіть якщо в експертизі вірно прогнозовані майбутні продажі програмних продуктів LTE компанією Apple.

Суд прийшов до висновку, що будь-які недоліки підходів експертизи по збитку необхідно врахувати. Встановлений розмір майбутніх продажів можливо і є вірним, але при оцінці загальної суми для виплати роялті це не є обґрунтованою позицією.

Суди нерідко визнають дуже значні винагороди для компенсації патентних порушень.

Причиною для цього нерідко виступає застосування «сполученого методу».

«Сполучений метод» – статистичний метод на основі обстеження, який прагне оцінити наскільки споживачі цінують індивідуальні особливості

продукту, першочергово враховуючи маркетингові переваги.

Але поступово поширилось зловживання цим методом, при розрахунку збитків в суді.

В наслідок чого метод привів до встановлення надмірних розмірів збитків.

Проблема в тому, що суди – при використанні зазначеної методології, помилково враховували запатентовані (маркетингові переваги якості продукту) функції і дизайн, нехтуючи іншими ключовими незапатентованими функціями.

Таким чином створюється помилкове враження, що продукти складаються виключно з запатентованих елементів, а отже перевищується цінність складових частин продукту.

Теоретично, визначаючи патентні збитки існує прагнення компенсувати сторонам тільки вартість запатентованих функцій, а не повний продукт.

Суди переважно спрямовані на встановлення винагороди, яка фактично компенсує порушення, маркетингових переваг якості продукту.

У суперечках, про порушення патенту, коли позивач заявляє номінальну суму збитків (лише має назву збитків), поданий позов стає економічно необґрунтованим щодо фіктивно завищеної суми збитків.

Таким чином, компенсація за шкоду передбачає компенсувати позивачам тільки особливу цінність запатентованої частини (маркетингові переваги продукту), щодо продукту, який складається з багатьох інших функцій.

Наприклад, якщо судовий процес порушує запатентовану перевірку правопису в текстовому редакторі Microsoft, збиток присуджується тільки маркетингово значимій перевірці правопису, а не повному значенню текстового редактора Microsoft. Однак

Вимірювання конкретно цієї цінності, є складним завданням. Таким чином, судові експерти часто залучаються до суду для надання допомоги в суді для оцінки таких особливостей.

Залучені судові експерти використовують складні емпіричні методи, щоб встановити оцінку збитку.

Переважає в світі методологія оцінки збитку патенту сполученим методом, ґрунтується на основі методів статистичного опитування.

Проблема в тому, що в методах оцінки постійно виявляють суттєві неточності.

Крім того, найчастіше судді, учасники процесу та юристи не підготовлені для критичного аналізу того, як встановити в експертизі зловживання при застосуванні таких методів.

Патентні зловживання в помилкових маркетингових дослідженнях, під час судових процесів різко завищують розмір нагороди за шкоду. Таким чином, за допомогою сполученого методу неналежним чином вже встановлені мільярди доларів винагород за патентні збитки.

Сполученим методом спочатку на основі вибору, отриманого з маркетингових досліджень спеціалістів, прагнуть оцінити переваги, які споживачі цінують серед різних особливостей продукту. У випадках порушення патентних прав метод передбачає питання: скільки споживач готовий заплатити за запатентовану функцію. У разі помилки маркетинговий метод оцінює, скільки споживачі готові заплатити за товар з урахуванням його помилкової претензії. Такий підхід оцінює готовність заплатити за функцію, що потім безпосередньо відноситься на компенсацію за шкоду порушника або стає оплатою за маркетингову помилку.

Щоб оцінити ці значення, метод просить споживачів робити вибір

між гіпотетичними продуктами, які розрізняються за кількома ознаками. Наприклад, споживач може побачити три продукти в опитуванні сполученим методом (наприклад смартфони), які розрізняються за кількома функціями (ціна, марка, колір, постачальник послуг і т. д.), що відомо з [4].

Продукт 1: Чорний телефон Samsung за ціною 400 доларів.

Продукт 2: Білий телефон Айфон за 500 доларів.

Продукт 3: Чорний телефон T-Mobile на Android за ціною 550 доларів.

Потім споживач вибере, який із трьох продуктів він вважає найкращим. Опитуваний зробить це кілька разів з іншим набором з трьох продуктів, які систематично розрізняються за їх кольором, марці ціною та ін. Потім, використовуючи вибір споживача, статистичний аналіз може бути використаний для визначення, скільки споживач готовий заплатити за мобільний телефон, з огляду на те, що його зробив Apple замість Samsung, або скільки чорний стільниковий телефон коштує в порівнянні з білим.

Проблема у тому, що метод, хоча і перевірений і використовує багато зважених функцій, послідовно застосовується в федеральних судах США, але встановлені випадки помилок. Суди невірно вибирають, які функції використовувати в дослідженнях сполученого методу.

Продукти зроблені з багатьох функцій – деякі другорядні (не основні драйвери для рішень про купівлю), а інші основні (основні драйвери рішень про купівлю). Вибір якої особливості, які повинні бути включені в дослідження сполученого методу, є критичним рішенням, так як виключення певних особливості можуть впливати на значення, які виробляє метод. Всі особливості продукту не мо-

жуть бути одночасно включені в дослідження сполученого методу, тому що кількість варіантів вибору для респондентів зростає і стає дуже масивною.

Таким чином, суди зазвичай скорочують набір функцій, які повинні бути включені в опитування. Вони зазвичай включають тільки другорядні патенти (штучно афішовані), функції та помилково втрачають багато основних функцій. Наприклад, щоб оцінити значення запатентованих закруглених країв і орієнтацію додатка сучасного телефона, суди можуть упустити основні важливі функції, такі як бренд, колір телефона, розмір, тощо. Більшість федеральних судів США розробляють опитування сполученим методом наступним чином [4] :

Продукт 1: сучасний телефон, з додатками екрану прямокутної форми, з закругленими кутами корпусу, за 400 доларів.

Продукт 2: сучасний телефон, з додатками екрану квадратної форми, з гострими кутами корпусу, за 500 доларів.

Продукт 3: сучасний телефон з невизначеною формою додатків екрану, з заокругленим краєм в 550 доларів.

Це процес пропуску основних функцій, він виробляє нереалістичний огляд. Це створює враження, що продукти складаються тільки з відносно незначних, запатентованих функцій (маркетингових переваг). Коли суди використовують таку скорочену форму сполученого методу, це не зовсім точно оцінює запатентований товар. Пропуск основних функцій збільшує цінність, включаючи незначні особливості, тим самим збільшуючи розмір шкоди та винагороди.

Наприклад, невірно застосоване дослідження сполученим методом, щодо відомого спору Apple проти Samsung. Цей випадок виявив, що споживачі були готові заплатити 102 до-

лари за одну запатентовану функцію автозаміну тексту, коли повна вартість смартфона становила всього 149 доларів. В наслідок такого суперечливого підходу, розмір шкоди склав понад 1 мільярд доларів.

Судова практика передової міжнародної патентної діяльності США, відображає складність та постійну потребу у вдосконаленні цього питання.

Для цього, в питанні засобів захисту від патентних збитків, застосовує наступні правові поняття, щодо проблеми визначення компенсації патентних порушень:

1) Упущена вигода відносно прийнятних альтернативних продуктів, що не порушують патентні права. Стосується існування альтернативних продуктів інтелектуальної власності, що не порушують патентні права власника, щодо продукту який покупець вважали б прийнятним для придбання. Відповідно власник патенту не може отримати упущену вигоду від конкретно цієї продажі. Наприклад, якщо покупець придбав би продукт без запатентованих функцій, який порушує авторські права, то альтернативний продукт не порушує прав на запатентовані функції, тоді власник патенту не може встановити право на упущену вигоду для конкретно цього продажу. І це визначення приймається на індивідуальній основі, що відомо з [5].

2) Актуальні дані, щодо виду продукту в позові. Дані щодо порушення повинні бути досить конкретними, щоб надати об'єктивне розуміння того, що відповідач може бути порушником. Звинувачення в порушенні певних патентів повинно містити конкретні продукти або групу продуктів. Коли буде визначена специфічна межа характеристик запатентованого продукту, можливе подальше виявлення інших моделей, схожих з таким запатентова-

ним продуктом. Тільки наявність чіткої схожості продуктів може привести до звинувачення, що відомо з [6].

3) Пропорційний розподіл упущеної вигоди, обґрунтоване роялті. Пропорційний розподіл є важливим при відшкодуванні збитків в цілому, що необхідно як для обґрунтованого розміру роялті, так і для аналізу упущеної вигоди. Обґрунтованим є те, коли власник патенту позивається тільки на ті збитки, які пов'язані з порушенням прав, порівнюючи збиток з вартістю запатентованих функцій, що відомо з [5].

4) Враховується виробництво продукту, визначається прибуток порушника щодо запатентованого виробу. Таким чином, отримання компенсації за шкоду включає два етапи. Спочатку визначається продукт, щодо якої саме патентної розробки застосовано порушення. По-друге, визначається загальний прибуток порушника, отриманий від цього продукту (продукт, проданий споживачеві або компонент цього продукту) [7].

5) Потребує визначення чи ґрунтується судовий спір на вірогідності події або на реальному спорі з наслідками. Наприклад, для випадку, коли позивач не виробляє та не продає запатентований продукт.

Якщо встановлена лише подія порушення патенту, необхідно визначитись: спір ґрунтується на реальній, негайній шкоді або загрозі майбутньої шкоди, викликаній діями відповідача. Не може бути задоволений чисто суб'єктивний або спекулятивний страх перед можливістю майбутньої шкоди. Шкода зазвичай не виникає просто на підставі того, що одна зі сторін дізнається про існування патенту, що належить іншій стороні, або навіть якщо вважається, що виник ризик порушення патенту, без будь-яких переконли-

вих остаточної наслідків для патентолюбника, що відомо з [8].

6) Причинно-наслідковий зв'язок збитків. Вимога причинно-наслідкового зв'язку означає, що повинні бути докази того, що порушення завдає шкоду, яка є непоправною для власника патенту. Передача причинно-наслідкового зв'язку вимагає, щоб власник патенту продемонстрував зв'язок між запатентованими характеристиками і попитом саме на продукти, права якого порушені, що відомо з [9].

7) Відмінності судових рішень. В судовому спорі необхідно визначити, чи порушується попереднє судове рішення новим (модифікованим) спірним продуктом, для чого необхідна двоетапна перевірка. По-перше, сторона, яка прагне застосувати патентні права, повинна довести, що новий спірний продукт не відрізняється від того продукту, який вже був визнаний продуктом з порушенням. Дослідження повинно бути зосереджено на тих аспектах спірного продукту, які раніше вважалися підставою для попереднього виявлення порушення, а також на доопрацьованих (модифікованих) властивостях нового спірного продукту.

Якщо один або кілька елементів, раніше визнаних такими, що порушують, були змінені або видалені, необхідне визначення, чи є ця зміна значима. Якщо так, то новий обвинувачений продукт значно відрізняється від продукту, що порушував авторські права, і нехтування цими обставинами не є підходящим засобом правового захисту. Замість цього мають бути розглянуті нові порушення щодо нового спірного продукту.

Проте, якщо можливо прийти до висновку, що відмінності продуктів несуттєві, необхідно перейти до другого етапу і визначити, чи дійсно но-

вий спірний продукт порушує відповідні вимоги, що відомо з [10].

8) Зв'язок продажу та втраченого прибутку. Для обґрунтування упущеної вигоди при супутніх продажах товарів, відповідні продукти повинні бути функціонально пов'язані з запатентованим продуктом, а наслідок втрати повинен бути обґрунтованим. Недостатньо що запатентована складова продукту продавалась (надавалась) додатково (супутньо), просто для «зручності або ділового переваги». Якщо супутньо проданий продукт використовується незалежно від запатентованого пристрою, це передбачає нефункціональний зв'язок, що відомо з [11].

9) Економічно обґрунтовані витрати на роялті (гіпотетичну ліцензію). Вимога про оцінку розміру компенсації за використання запатентованої технології може бути виконано, якщо власник патенту компетентно (обґрунтовано) доводить, що встановлений розмір порушення відповідача (гіпотетична ліцензія) дозволяє уникнути іншого, більш затратного шляху вирішення питання.

Ціна на гіпотетичну ліцензію може бути відповідним чином заснована на обліку витрат, доступність альтернатив які не порушують патентні права та на економію витрат потенційного порушника, що відомо з [12].

10) При визначенні втраченого прибутку, обов'язково необхідно встановити попит на запатентований продукт.

Першочергова основна вимога (фактор) – це наявність попиту на запатентований продукт. Цей фактор не потребує будь-якого розподілу різних обмежень на споживання продукту. Замість цього, першим фактором першочергово визначається, чи існував попит на запатентований продукт, тобто продукт, на який поширюється патент в позові, або на продукт який безпо-

середньо конкурує з продуктом, права якого порушені, що відомо з [13].

11) «Правило застосування для повної ринкової вартості» при обґрунтовані роялті та втраченого прибутку.

Коли власник патенту вимагає відшкодування збитків від непатентованих компонентів, що продаються з запатентованим пристроєм, застосовується поняття «правило повної ринкової вартості», щоб визначити, чи слід вносити такі компоненти в розрахунок збитку, будь то для обґрунтованих цілей роялті або з метою встановлення упущеної вигоди. «Правило застосування повної ринкової вартості» застосовується для всього пристрою, що містить кілька ознак, коли особливість пристрою, пов'язана з патентами, є основою для споживчого попиту на продукт. Непатентовані компоненти повинні аргументовано функціонувати разом із запатентованим компонентом для отримання бажаного кінцевого продукту або результату. Всі компоненти разом повинні бути аналогічні компонентам єдиної збірки, що є частинами всієї машини, або вони повинні складати функціональну одиницю, що відомо з [14].

12) Втрачений прибуток. Повна компенсація, за порушення патенту, включає будь-яку передбачувану упущену вигоду, яку власник патенту може довести. Щоб повернути втрачену вигоду, власник патенту повинен показати «фактичну причинність», доводячи що за відсутності порушення він отримав би додатковий прибуток. При обґрунтуванні передбачуваної упущеної вигоди від втрачених продажів власник патенту має початковий обов'язок (тягар), щоб показати розумну ймовірність того, що він зробив би заявлені продажі за відсутності патентного порушення. Як тільки власник патенту встановлює розумну ймовірність причинно-наслідкового

зв'язку, тоді обов'язок (тягар) переходить до обвинуваченого порушника щодо доказів того, що вимоги власника патенту в аспекті причинно-наслідкового зв'язку є необґрунтованим для деяких або всіх втрачених продажів», що відомо з [14].

Сформовано чотириох-факторний тест, прийнятий як корисний. Тест Panduit вимагає, щоб власник патенту встановив: (1) попит на запатентований продукт; (2) відсутність прийнятних (без певних обмежень) замінників; (3) виробничі і маркетингова здатність (можливість) для використання попиту та (3) розмір прибутку, який би міг бути отриманим.

13) Розмита ціна (ерозія цін) відносно втраченого прибутку.

Щоб відновити втрачену вигоду з теорії ерозії цін, власник патенту повинен показати, що якби не порушення, він продав би свій продукт по більш високій ціні. Також патентовласник повинен надати суду докази щодо розміру імовірного зменшення кількості продукту, який власник патенту продав би за вищою ціною. Крім того, теорія зниження ціни патентовласника повинна враховувати природу або визначення ринку, схожість між будь-яким еталонним ринком, на якому передбачається зниження ціни, на можливу кількість продажів на ринку під впливом гіпотетично збільшеної ціни, що відомо з [15].

14) Обґрунтоване роялті. Власник патенту, який переважає у доказуванні відповідальності, може отримати або обґрунтоване роялті або упущену вигоду, але не обидві компенсації за одне й те ж порушення права на одну одиницю продукту. Немає бути перепон до застосування загального підходу гіпотетичних переговорів для розрахунку розумних роялті, відповідно до якого з'ясується розмір роялті, який задовольнить обидві сторони,

про який би вони успішно домовилися про угоду до початку патентного порушення, що відомо з [16].

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Для подальшого вдосконалення судового процесу в Україні щодо патентних збитків, необхідно закріпити нормативними та законодавчими актами наступні поняття.

1) Упущена вигода відносно прийнятних альтернативних продуктів, що не порушують патентні права. Стосується існування альтернативних продуктів інтелектуальної власності, що не порушують патентні права власника, щодо продукту який покупець вважали б прийнятним для придбання. Відповідно власник патенту не може отримати упущену вигоду від конкретно цієї продажі. Наприклад, якщо покупець придбав би продукт без запатентованих функцій, який порушує авторські права, то альтернативний продукт не порушує прав на запатентовані функції, тоді власник патенту не може встановити право на упущену вигоду для конкретно цього продажу. І це визначення приймається на індивідуальній основі [5].

2) Актуальні дані, щодо виду продукту в позові. Дані щодо порушення повинні бути досить конкретними, щоб надати об'єктивне розуміння того, що відповідач може бути порушником. Звинувачення в порушенні певних патентів повинно містити конкретні продукти або групу продуктів. Коли буде визначена специфічна межа характеристик запатентованого продукту, можливе подальше виявлення інших моделей, схожих з таким запатентованим продуктом. Тільки наявність чіткої схожості продуктів може привести до звинувачення [6].

3) Пропорційний розподіл упущеної вигоди, обґрунтоване роялті. Пропорційний розподіл є важливим при

відшкодуванні збитків в цілому, що необхідно як для обґрунтованого розміру роялті, так і для аналізу упущеної вигоди. Обґрунтованим є те коли власник патенту позивається тільки на ті збитки, які пов'язані з порушенням прав, порівнюючи збиток з вартістю запатентованих функцій [5].

4) Враховується виробництво продукту, визначається прибуток порушника щодо запатентованого виробу. Таким чином, отримання компенсації за шкоду включає два етапи. Спочатку визначається продукт, щодо якої саме патентної розробки застосовано порушення. По-друге, визначається загальний прибуток порушника, отриманий від цього продукту (продукт, проданий споживачеві або компонент цього продукту), що відомо з [7].

5) Потребує визначення чи ґрунтується судовий спір на вірогідності події або на реальному спорі з наслідками. Наприклад, для випадку, коли позивач не виробляє та не продає запатентований продукт.

Якщо встановлена лише подія порушення патенту, необхідно визначитись спір ґрунтується на реальній, негайній шкоді або загрозі майбутньої шкоди, викликані діями відповідача. Не може бути задоволений чисто суб'єктивний або спекулятивний страх перед можливістю майбутньої шкоди. Шкода зазвичай не виникає просто на підставі того, що одна зі сторін дізнається про існування патенту, що належить іншій стороні, або навіть якщо вважається що виник ризик порушення патенту, без будь-яких переконливих остаточних наслідків для патентовласника, що відомо з [8].

6) Причинно-наслідковий зв'язок збитків. Вимога причинно-наслідкового зв'язку означає, що повинні бути докази того, що порушення завдає шкоду, яка є непоправною для власника патенту. Передача причинно-на-

слідкового зв'язку вимагає, щоб власник патенту продемонстрував зв'язок між запатентованими характеристиками і попитом саме на продукти, права якого порушені [9].

7) Відмінності судових рішень. В судовому спорі необхідно визначити, чи порушується попереднє судове рішення новим (модифікованим) спірним продуктом, для чого необхідна двоетапна перевірка. По-перше, сторона, яка прагне застосувати патентні права, повинна довести, що новий спірний продукт не відрізняється від того продукту, який вже був визнаний продуктом з порушенням. Дослідження повинно бути зосереджено на тих аспектах спірного продукту, які раніше вважалися підставою для попереднього виявлення порушення, а також на доопрацьованих (модифікованих) властивостях нового спірного продукту.

Якщо один або кілька елементів, раніше визнаних такими, що порушують, були змінені або видалені, необхідне визначення, чи є ця зміна значима. Якщо так, то новий обвинувачений продукт значно відрізняється від продукту, що порушував авторські права, і нехтування цими обставинами не є підходящим засобом правового захисту. Замість цього мають бути розглянуті нові порушення щодо нового спірного продукту.

Проте, якщо можливо прийти до висновку, що відмінності продуктів несуттєві, необхідно перейти до другого етапу і визначити, чи дійсно новий спірний продукт порушує відповідні вимоги, що відомо з [10].

8) Зв'язок продажу та втраченого прибутку. Для обґрунтування упущеної вигоди при супутніх продажах товарів, відповідні продукти повинні бути функціонально пов'язані з запатентованим продуктом, а наслідок втрати повинен бути обґрунтованим.

Недостатньо що запатентована складова продукту продавалась (надавалась) додатково (супутньою), просто для «зручності або ділового переваги». Якщо супутньою проданий продукт використовується незалежно від запатентованого пристрою, це передбачає нефункціональний зв'язок [11].

9) Економічно обґрунтовані витрати на роялті (гіпотетичну ліцензію). Вимога про оцінку розміру компенсації за використання запатентованої технології може бути виконано, якщо власник патенту компетентно (обґрунтовано) доводить, що встановлений розмір порушення відповідача (гіпотетична ліцензія) дозволяє уникнути іншого, більш затратного шляху вирішення питання.

Ціна на гіпотетичну ліцензію може бути відповідним чином заснована на обліку витрат, доступність альтернатив, які не порушують патентні права, та на економію витрат потенційного порушника, що відомо з [12].

10) При визначенні втраченого прибутку, обов'язково необхідно встановити попит на запатентований продукт.

Першочергова основна вимога (фактор) – це наявність попиту на запатентований продукт. Цей фактор не потребує будь-якого розподілу різних обмежень на споживання продукту. Замість цього, першим фактором першочергово визначається, чи існував попит на запатентований продукт, тобто продукт, на який поширюється патент в позові, або на продукт який безпосередньо конкурує з продуктом, права якого порушені [13].

11) «Правило застосування для повної ринкової вартості» при обґрунтованні роялті та втраченого прибутку.

Коли власник патенту вимагає відшкодування збитків від непатентованих компонентів, що продаються з запатентованим пристроєм, засто-

совується поняття «правило повної ринкової вартості», щоб визначити, чи слід вносити такі компоненти в розрахунок збитку, будь то для обґрунтованих цілей роялті або з метою встановлення упущеної вигоди. «Правило застосування повної ринкової вартості» застосовується для всього пристрою, що містить кілька ознак, коли особливість пристрою, пов'язана з патентами, є основою для споживчого попиту на продукт. Непатентовані компоненти повинні аргументовано функціонувати разом із запатентованим компонентом для отримання бажаного кінцевого продукту або результату. Всі компоненти разом повинні бути аналогічні компонентам єдиної збірки, що є частинами всієї машини, або вони повинні складати функціональну одиницю [14].

12) Втрачений прибуток. Повна компенсація, за порушення патенту, включає будь-яку передбачувану упущену вигоду, яку власник патенту може довести. Щоб повернути втрачену вигоду, власник патенту повинен показати «фактичну причинність», доводячи що за відсутності порушення він отримав би додатковий прибуток. При обґрунтуванні передбачуваної упущеної вигоди від втрачених продажів власник патенту має початковий обов'язок (тягар), щоб показати розумну ймовірність того, що він зробив би заявлені продажі за відсутності патентного порушення. Як тільки власник патенту встановлює розумну ймовірність причинно-наслідкового зв'язку тоді обов'язок (тягар) переходить до обвинуваченого порушника, щодо доказів того, що вимоги власника патенту в аспекті причинно-наслідкового зв'язку є необґрунтованим для деяких або всіх втрачених продажів», що відомо з [14].

Сформовано чотирьох-факторний тест, прийнятий як корисний. Тест

Panduit вимагає, щоб власник патенту встановив: (1) попит на запатентований продукт; (2) відсутність прийнятних (без певних обмежень) замінників; (3) виробничі і маркетингова здатність (можливість) для використання попиту та (3) розмір прибутку, який би міг бути отриманим.

13) Розмита ціна (ерозія цін) відносно втраченого прибутку. Щоб відновити втрачену вигоду з теорії ерозії цін, власник патенту повинен показати, що якби не порушення, він продав би свій продукт по більш високій ціні. Також патентовласник повинен надати суду докази щодо розміру імовірного зменшення кількості продукту, який власник патенту продав би за вищою ціною. Крім того, теорія зниження ціни патентовласника повинна враховувати природу або визначення ринку, схожість між будь-яким еталонним ринком, на якому передбачається зниження ціни, на можливу кількість продажів на ринку під впливом гіпотетично збільшеної ціни [15].

14) Обґрунтоване роялті. Власник патенту, який переважає у доказуванні відповідальності, може отримати або обґрунтоване роялті або упушену вигоду, але не обидві компенсації за одне й те ж порушення права на одну одиницю продукту. Немає бути перепон до застосування загального підходу гіпотетичних переговорів для розрахунку розумних роялті, відповідно до якого з'ясується розмір роялті, який задовольнить обидві сторони, про який би вони успішно домовилися про угоду до початку патентного порушення, що відомо з [16].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Yearbook Building IP value in the 21st century. By William C Spence, SpencePC 24.10.2019., – URL: [\[/sites/2736/2019/10/STO-5567-IAM-Yearbook-2020_SpencePC.pdf\]\(https://www.spencepc.com/wp-content/uploads/sites/2736/2019/10/STO-5567-IAM-Yearbook-2020_SpencePC.pdf\)](https://www.spencepc.com/wp-content/uploads</p></div><div data-bbox=)

2. Evolved Wireless, LLC v. Apple, Inc United States District Court For The District Of Delaware, 21.02.2019, Civil Action No. 15-543-JFB-SRF (D. Del. Feb. 21, 2019), – URL: <https://casetext.com/case/evolved-wireless-llc-v-apple-inc-4>

3. Expert Analysis «Fed. Circ. Standard On Patent Damages Needs Clarity» від 22.10.2019р., – URL: <https://www.law360.com/articles/1212230/fed-circ-standard-on-patent-damages-needs-clarity>

4. Damaged Damages: Errors in Patent and False Advertising Litigation. Kelley School of Business Research Paper No.19-40. Posted: 24.08.2019 , – URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3440817

5. Mentor Graphics Corp. v. Eve-USA, Inc., 851 F.3d 1275 (Fed. Cir. 2017), 16.03.2017 – URL: <https://casetext.com/case/mentor-graphics-corp-v-eve-usa-inc-3>

6. Funai Electric Company, LTD., Plaintiff-Cross Appellant, v. Daewoo Electronics Corporation and Daewoo Electronics America, Inc., Defendants-Appellants, and Daewoo Electronics Company, Ltd., Daewoo Electronics Corporation of America, Inc. and Daewoo Electric Motor Industries, Ltd., Defendants. Nos. 2009-1225, 2009-1244. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 01.09.2010. – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?case=1326886908088189248&q=Funai+v.+Daewoo.&hl=en&as_sdt=6,31

7. Samsung Electronics co., LTD., et al. v. APPLE INC. No. 15-777. Supreme Court of United States. Argued 11.10.2016., Decided 06.12.2016., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?q=apple+samsung+supreme+court+2016&hl=en&as_sdt=4,60,131&as_ylo=2016&case=6919493032782075145&scihl=0

8. Asia Vital Components Co. v. Asetek Danmark A/S United States Court of Appeals, Federal Circuit. F.3d 1249 (Fed. Cir. 2016) 08.09.2016. – <https://casetext.com/case/asia-vital-components-co-v-asetek-danmark-as>

9. Genband US LLC v. Metaswitch Networks Corp. United States Court of Appeals for the Federal Circuit 861 F.3d 1378 (Fed. Cir. 2017) 10.07.2017, – URL: <https://casetext.com/case/genband-us-llc-v-metaswitch-networks-corp-3>

10. Proveris Scientific Corporation (formerly known as Image Therm Engineering, Inc.), Plaintiff-Cross-Appellant, v. INNOVASYSTEMS, INC., Defendant-Appellant. Nos. 2013-1166, 2013-1190. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 13.01.2014., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?q=proveris+innovasystems&hl=en&as_sdt=4,60,131&as_ylo=1985&case=8204177139797733303&scilh=0

11. Warsaw Orthopedic, INC., Plaintiff/Counterclaim Defendant-Appellant Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Counterclaim Defendant-Appellant Medtronic Puerto Rico Operations Co., Medtronic Sofamor Danek Deggendorf, GMBH, Counterclaim Defendants v. NuVASIVE, INC., Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant. Nos. 2013-1576, 2013-1577. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 02.03.2015 https://scholar.google.com/scholar_case?case=4991377438347623008&q=convoyed+sales+n uvasive&hl=en&as_sdt=6,33

12. United States Court of Appeals, Federal Circuit. PRISM TECHNOLOGIES LLC, Plaintiff-Cross-Appellant V. SPRINT SPECTRUM L.P., DBA SPRINT PCS, Defendant-Appellant 2016-1456 Decided: 06.03.2017, – URL: <https://caselaw.findlaw.com/us-federal-circuit/1851451.html>

13. Depuy Spine, INC. (formerly known as Depuy Acromed, Inc.), Plaintiff-Cross Appellant, and Biedermann Motech GmbH, Plaintiff-Cross Appellant, v. Medtronic Sofamor Danek, Inc. (formerly known as Sofamor Danek Group, Inc.) and Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Defendants-Appellants. Nos. 2008-1240, 2008-1253, 2008-1401. United States Court of Appeals, Federal Circuit., 01.06.2009., –URL:https://scholar.google.com/scholar_case?case=79221

90235016895902&q=567+F.3d+1314+&hl=en&as_sdt=6,31

14. Rite-Hite Corporation, Acme Dock Specialists, Inc., Allied Equipment Corp., Applied Handling, Inc., Anderson Material Handling Co., Block-Dickson, Inc., Robert Lund d/b/a HMH Company, HOJ Engineering & Sales Co., Inc., Johnson Equipment Co., Johnl & Associates, Inc., Keller Equipment Co., Inc., Loading Dock Equipment, Inc., Metro Dock Specialists, Inc., McCormick Equipment Company, Inc., Mid-South Dock Systems, Inc., Harry Monohan, Niehaus Industrial Sales, Inc., Northway Material Handling Co., Inc., Pemco Material Handling, Inc., R.B. Curlin, Inc., Rice Equipment Company, Stokes Equipment Company, Inc., Robert Soper Limited, Timbers & Associates, Inc., Todd Equipment Corporation, Thayer Systems, Inc., and W.E. Carlson Corporation, Plaintiffs/ Cross-Appellants, v. Kelley Company, INC., Defendant-Appellant. Nos. 92-1206, 92-1260. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 15.06.1995., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?case=13563765892563355795&q=56+F.3d+1538+&hl=en&as_sdt=4,131

15. Ericsson, INC. and Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Plaintiffs/Counterclaim Defendants-Appellants, and Ericsson Components AB, Counterclaim Defendant, v. HARRIS CORPORATION Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Intersil Corporation, Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Harris Canada, Inc., Counterclaimant. Nos. 02-1571, 02-1603. United States Court of Appeals, Federal Circuit. Decided 09.12.2003., – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0590400-72>

16. Asetek Danmark A/S v. CMI USA Inc., United States Court of Appeals, Federal Circuit. 852 F.3d 1352 (Fed. Cir. 2017), 03.04.2017., – URL: <https://casetext.com/case/asetek-danmark-as-v-cmi-usa-inc-1>

17. The calculation of damages awards in patent infringement cases in 15+ jurisdictions «A structured guide to the calculation of damages awards in patent infringement cases

in China, Denmark, Ecuador, Finland, France, Greece, India, Israel, Italy, Japan, Malaysia, Netherlands, Pakistan, Romania, Turkey and the United Kingdom» від 24.02.2017, – URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=647cdd4e-69da-4840-b3eb-9a1dac14ff88>

REFERENCES:

Yearbook Building IP value in the 21st century. By William C Spence, SpencePC 24.10.2019., – URL: https://www.spencepc.com/wp-content/uploads/sites/2736/2019/10/STO-5567-IAM-Yearbook-2020_SpencePC.pdf

2. Evolved Wireless, LLC v. Apple, Inc United States District Court For The District Of Delaware, 21.02.2019, Civil Action No. 15-543-JFB-SRF (D. Del. Feb. 21, 2019), – URL: <https://casetext.com/case/evolved-wireless-llc-v-apple-inc-4>

3. Expert Analysis «Fed. Circ. Standard On Patent Damages Needs Clarity» від 22.10.2019p., – URL: <https://www.law360.com/articles/1212230/fed-circ-standard-on-patent-damages-needs-clarity>

4. Damaged Damages: Errors in Patent and False Advertising Litigation. Kelley School of Business Research Paper No.19-40. Posted: 24.08.2019 , – URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3440817

5. Mentor Graphics Corp. v. Eve-USA, Inc., 851 F.3d 1275 (Fed. Cir. 2017), 16.03.2017 – URL: <https://casetext.com/case/mentor-graphics-corp-v-eve-usa-inc-3>

6. Funai Electric Company, LTD., Plaintiff-Cross Appellant, v. Daewoo Electronics Corporation and Daewoo Electronics America, Inc., Defendants-Appellants, and Daewoo Electronics Company, Ltd., Daewoo Electronics Corporation of America, Inc. and Daewoo Electric Motor Industries, Ltd., Defendants. Nos. 2009-1225, 2009-1244. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 01.09.2010. – URL: [https://scholar.google.com/scholar_case?case=](https://scholar.google.com/scholar_case?case=1326886908088189248&q=Funai+v.+Daewoo.&hl=en&as_sdt=6,31)

1326886908088189248&q=Funai+v.+Daewoo.&hl=en&as_sdt=6,31

7. Samsung Electronics co., LTD., et al. v. APPLE INC. No. 15-777. Supreme Court of United States. Argued 11.10.2016., Decided 06.12.2016., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?q=apple+samsung+supreme+court+2016&hl=en&as_sdt=4,60,131&as_ylo=2016&case=6919493032782075145&scihl=0

8. Asia Vital Components Co. v. Asetek Danmark A/S United States Court of Appeals, Federal Circuit. F.3d 1249 (Fed. Cir. 2016) 08.09.2016. – <https://casetext.com/case/asia-vital-components-co-v-asetek-danmark-as>

9. Genband US LLC v. Metaswitch Networks Corp. United States Court of Appeals for the Federal Circuit 861 F.3d 1378 (Fed. Cir. 2017) 10.07.2017, – URL: <https://casetext.com/case/genband-us-llc-v-metaswitch-networks-corp-3>

10. Proveris Scientific Corporation (formerly known as Image Therm Engineering, Inc.), Plaintiff-Cross-Appellant, v. INNOVASYSTEMS, INC., Defendant-Appellant. Nos. 2013-1166, 2013-1190. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 13.01.2014., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?q=proveris+innovasystems&hl=en&as_sdt=4,60,131&as_ylo=1985&case=8204177139797733303&scihl=0

11. Warsaw Orthopedic, INC., Plaintiff/CounterclaimDefendant-Appellant Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Counterclaim Defendant-Appellant Medtronic Puerto Rico Operations Co., Medtronic Sofamor Danek Deggendorf, GMBH, Counterclaim Defendants v. NuVASIVE, INC., Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant. Nos. 2013-1576, 2013-1577. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 02.03.2015 https://scholar.google.com/scholar_case?case=4991377438347623008&q=convoyed+sales+nvasive&hl=en&as_sdt=6,33

12. United States Court of Appeals, Federal Circuit. PRISM TECHNOLOGIES LLC, Plaintiff-Cross-Appellant V. SPRINT

SPECTRUM L.P., DBA SPRINT PCS, Defendant-Appellant 2016-1456 Decided: 06.03.2017, – URL: <https://caselaw.findlaw.com/us-federal-circuit/1851451.html>

13. Depuy Spine, INC. (formerly known as Depuy Acromed, Inc.), Plaintiff-Cross Appellant, and Biedermann Motech GmbH, Plaintiff-Cross Appellant, v. Medtronic Sofamor Danek, Inc. (formerly known as Sofamor Danek Group, Inc.) and Medtronic Sofamor Danek USA, Inc., Defendants-Appellants. Nos. 2008-1240, 2008-1253, 2008-1401. United States Court of Appeals, Federal Circuit., 01.06.2009., – URL: https://scholar.google.com/scholar_case?case=7922190235016895902&q=567+F.3d+1314+&hl=en&as_sdt=6,31

14. Rite-Hite Corporation, Acme Dock Specialists, Inc., Allied Equipment Corp., Applied Handling, Inc., Anderson Material Handling Co., Block-Dickson, Inc., Robert Lund d/b/a HHM Company, HOJ Engineering & Sales Co., Inc., Johnson Equipment Co., Johnl & Associates, Inc., Keller Equipment Co., Inc., Loading Dock Equipment, Inc., Metro Dock Specialists, Inc., McCormick Equipment Company, Inc., Mid-South Dock Systems, Inc., Harry Monohan, Niehaus Industrial Sales, Inc., Northway Material Handling Co., Inc., Pemco Material Handling, Inc., R.B. Curlin, Inc., Rice Equipment Company, Stokes Equipment Company, Inc., Robert Soper Limited, Timbers & Associates, Inc., Todd Equipment Corporation, Thayer Systems, Inc., and W.E. Carlson Corporation, Plaintiffs/Cross-Appellants, v. Kelley Company, INC., Defendant-Appellant. Nos. 92-1206, 92-1260. United States Court of Appeals, Federal Circuit. 15.06.1995., – URL: <https://scholar>

[google.com/scholar_case?case=13563765892563355795&q=56+F.3d+1538+&hl=en&as_sdt=4,131](https://scholar.google.com/scholar_case?case=13563765892563355795&q=56+F.3d+1538+&hl=en&as_sdt=4,131)

15. Ericsson, INC. and Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Plaintiffs/Counterclaim Defendants-Appellants, and Ericsson Components AB, Counterclaim Defendant, v. HARRIS CORPORATION Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Intersil Corporation, Defendant/Counterclaimant-Cross Appellant, and Harris Canada, Inc., Counterclaimant. Nos. 02-1571, 02-1603. United States Court of Appeals, Federal Circuit. Decided 09.12.2003., – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0590400-72>

16. Asetek Danmark A/S v. CMI USA Inc., United States Court of Appeals, Federal Circuit. 852 F.3d 1352 (Fed. Cir. 2017), 03.04.2017., – URL: <https://casetext.com/case/asetek-danmark-as-v-cmi-usa-inc-1>

17. The calculation of damages awards in patent infringement cases in 15+ jurisdictions «A structured guide to the calculation of damages awards in patent infringement cases in China, Denmark, Ecuador, Finland, France, Greece, India, Israel, Italy, Japan, Malaysia, Netherlands, Pakistan, Romania, Turkey and the United Kingdom» від 24.02.2017, – URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=647cdd4e-69da-4840-b3eb-9a1dac14ff88>